

EVROPSKA NEDELJA TESTIRANJA NA HIV

Odsek za polno prenosive infekcije sa Savetovalištem za dobrovoljno poverljivo savetovanje i HIV testiranje Instituta za javno zdravlje u Nišu učestvuje u obeležavanju Prve Evropske nedelje testiranja na HIV koja će se ove godine održati u Srbiji od 22. do 29. novembra.

Prva Evropska nedelja testiranja na HIV „Pričaj o HIV-u – testiraj se na HIV” (Talk HIV. Test HIV) je inicijativa nastala sa ciljem povezivanja zdravstvenih centara, organizacija civilnog društva i donosilaca odluka širom Evrope da zajedno rade na podizanju svesti o HIV-u, da ohrabre ljude da otvoreno govore o važnosti testiranja na HIV, da osnaže osobe u povećanom riziku od HIV-a da zahtevaju od nadležnih državnih institucija veću dostupnost testiranja, da ljudi postanu svesni svog HIV statusa i da se smanji procenat kasnog otkrivanja infekcije.

Na ovaj način doprinosimo i ovogodišnjem obeležavanju Svetskog dana borbe protiv SIDE, 1. decembra 2013. godine.

Savetovalište za dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje na HIV u IZJZ Niš radi od 2004. godine. Do danas, gotovo 4000 klijenata tražilo je usluge Savetovališta koje su besplatne i dostupne, bez dokumentacije, za sve građane Srbije.

Savetovalište za dobrovoljno poverljivo/anonimno savetovanje i testiranje na HIV toku evropske nedelje testiranja radiće kao i svakog radnog dana u periodu od 8 do 14 časova.

Prema SZO i UNAIDS-u, dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje je prioritetan preventivni program koji predstavlja poverljiv razgovor između savetnika i korisnika zdravstvene usluge, čiji je cilj da korisnik prepozna svoje rizično ponašanje i izmeni ga od rizičnog ka bezbednom. U slučaju HIV pozitivnosti to je blagovremeno upućivanje i uključivanje u sistem praćenja i lečenja HIV infekcije, kao i pružanja usluga nege i podrške osobama koje žive sa HIV-om, kao i osobama u njihovom okruženju.

U Republici Srbiji, u periodu od 2005. godine do 2010. godine uloženi su veliki naponi i realizovane brojne aktivnosti u razvoju uslova za dobrovoljno poverljivo savetovanje i testiranje i u promociji ove značajne strateške preventivne intervencije. Edukovani i motivisani savetnici sada postoje u skoro svim institutima, odnosno zavodima za javno zdravlje, zavodima za zdravstvenu zaštitu studenata i u određenom broju savetovališta za mlade pri domovima zdravlja (Strategija o HIV infekciji i AIDS-u, Sl.glasnik RS 26/2011).

Takodje, prema podacima IZJZR Srbije, registruje se porast stope osoba testiranih na HIV infekciju (6,5 na 1.000 stanovnika 2009. godine u odnosu na 1,5 na 1.000 stanovnika 2002). Od 47.734 osoba ukupno testiranih na HIV tokom 2009. godine, 10.008 osoba (21%) testirano je u savetovalištim za dobrovoljno i poverljivo savetovanje i testiranje na HIV. U 2011. godini, registrovana stopa testiranih na HIV je 7,7 na 1.000 stanovnika, odnosno 56.086 ljudi. Medjutim, iako je stopa porasla broj testiranih osoba je i dalje mali i nezadovoljavajući.

Prema rezultatima istraživanja iz 2010. godine (Ministarstvo zdravlja RS, IZJZ R Srbije), 33% ispitanika iz populacije injektirajućih korisnika droga u Beogradu i tek 19% u Nišu navodi da je testirano na HIV u poslednjih 12 meseci i da zna rezultat testiranja, dok se nešto veći procenat ispitanica i ispitanika iz populacije seksualnih radnica i seksualnih radnika u Beogradu (60%) i ispitanika iz populacije muškaraca koji stupaju u seksualne odnose sa muškarcima u Beogradu (34%), odnosno u Novom Sadu (21,5%), testirao na HIV u poslednjih 12 meseci.

Prof. dr Biljana Kocić, šef Odseka za polno prenosive infekcije IZJZ Niš